

KESKKONNAAMET

Rein Haak
Tartu Linnavalitsus
lmo@raad.tartu.ee

Teie 21.10.2019

Meie 18.11.2019 nr 8-5/19/10539-14

Aardlapalu prügila seirest

Austatud Rein Haak, Ülle Mauer ja Mati Fjodorov

Keskkonnaamet (edaspidi *KeA*) teavitas Teid 30.10.2019 kirjaga nr 8-5/19/10539-10, et on väljastamas Eesti Keskkonnateenused AS (registrikood 10277820) Aardlapalu ümberlaadimisjaamas jäätmeluba jäätmete taaskasutamiseks (biolagunevate jäätmete bioloogilist töötlust; asbesti sisaldavate ohtlike jäätmete kogumist). Jäätmekäitlustoiminguteks on jäätmesegude koostamine (R12x, D13x), überpakkimine (R12y, D14), sorteerimine (R12s, D13s), bioloogiline töötlus (R12o), ladustamine (R13, D15)). Eesti Keskkonnateenused AS omas samas kohas ja tegevuseks jäätmeluba nr L.JÄ/325449, kehtivusega kuni 31.10.2019. Sama loaga on reguleeritud endise Aardlapalu prügila (suletud 17.07.2019) seire nõuded. KeA oma 30.10.2019 kirjas andis teada, et suletud Aardlapalu prügila (JKK7800146) järelhoolduse seire oli määratud eelmise jäätmeloaga nr L.JÄ/325449, kehtivusega kuni 31.10.2019 ning prügila sulgemiskavaga, mis on kinnitatud KeA Tartu-Jõgeva regiooni juhataja 04.05.2009 korraldusega nr 1-15/88. Korralduses on välja toodud, et hilisem seirevajadus kooskõlastada Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooniga. Korralduse kohaselt on prügila järelhooldajaks määratud Tartu Linnavalitsus ning seire läbiviimise ajaks vähemalt 10 aastat peale prügila sulgemist (st kuni 17.07.2019).

KeA kaalus Eesti Keskkonnateenused AS-ile jäätmeloa seirekohustuse kajastamist ettevõttele antaval jäätmeloal, kuid leidis, et ettevõttele väljastataval jäätmeloal nr L.JÄ/333513 ei kajastata seirekohustust, sest Tartu Linnavalitsus on prügilagaasi seirekohustuse andnud Doranova Baltic OÜ-le. Selleks on sõlmitud Tartu Linnavalitsusega aastani 2022 hankleping, mille kohaselt esitab Doranova Baltic OÜ igakuiselt linnavalitsusele aruande põletatud gaasi koguse ja koostise kohta. Lisaks esitab registreeringutõendi omanik kord aastas välisõhu saastearuande.

KeA tõi välja 30.10.2019 oma kirjas faktid. Doranova Baltic OÜ omas ka kuni 17.09.2019 Aardlapalu prügila pöördosmoospuhastist heitvee suublasse juhtimiseks vee erikasutusluba nr L.VV/325747, millega oli seatud pinnavee ja põhjavee seirenõuded. Veeseiret teostati vee erikasutusluba nr L.VV/325747 alusel ning edastati Tartu Linnavalitsusele. Pärast vee erikasutusloa nr L.VV/325747 kehtetuks tunnistamist järelseire kohustust ei seatud. Alates 2017. aasta IV kvartalist heitvett Aardlapalu prügila pöördosmoospuhastist suublasse ei juhitud. Kogu prügilakehalt kogutud nõrgvesi kasutatakse prügilademe niisutamiseks, on tegemist keskkonnasäästliku heitveekäitlusega. Arvestades asjaolusid, et vee erikasutusloa kehtetuks tunnistamise taotluse kohaselt ei ole alates 2017. aasta IV kvartalist heitvett suublasse juhitud,

pinnavee seirega jätkati ka 2018. ja 2019. aastal ning alates heitvee suublasse juhtimise lõppemisega ei ole pinnavee seire tulemused paranenud (allavoolu võetud proovides mõõdetakse jätkuvalt kõrgemaid reostusnäitajate sisaldusi kui ülesvoolu), on Keskkonnaamet seisukohal, et pinnavee seirega tuleks jätkata.

Põhjaveeseire puhul vaatluskaevudes 2014-2019. aastatel tehtud proovide tulemused vastasid nõuetele, st ohtlike ainete sisaldus põhjavees on stabiilselt alla künnisarvu. Siiski viitavad siiani tehtud põhjavee seire tulemused põhjaveekihi saastatusele, mistõttu on Keskkonnaamet seisukohal, et põhjavee seire jätkamine on põhjendatud. Põhjavee kvaliteedi künnistaseme määramisel lähtub Keskkonnaamet keskkonnaministri 01.10.2019 määruse nr 48 „Põhjaveekogumite nimekiri ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning taustataseme määramise põhimõtted“ §-s 6 nimetatud kvaliteedinäitajatest ning määrab Doranova Baltic OÜ-le seire kohustuse.

Tartu Linnavalitsus on esitanud oma seisukohad enne eelnõude saatmist 21.10.2019 nr 8-13.2/15287, mis on registreeritud KeA dokumendihaldussüsteemis 22.10.2019 nr 8-5/19/10539-8. Tartu Linnavalitsus andis oma kirjas teada, et Aardlapalu ümberlaadimisjaama käitamist võimaldav jäätmeluba ei peaks kajastama prügila järelhooldusega seotud toiminguid, kuna linnavalitsuse poolt sõlmitud hankeleping ei kohusta Eesti Keskkonnateenused AS tegema Aardlapalus järelhoolduse toiminguid.

Tartu Linnavalitsus on arvestanud KeA 24.05.2009 otsuse kohaselt tuleb suletud prügila seiret teostada kümne aasta jooksul pärast sulgemist ning hilisem seirevajadus tuleb kooskõlastada KeA-ga. Seega palus Tartu Linnavalitsus KeA seisukohta edaspidise seire osas. Linnamajanduse osakonna ettepanek on kuni Doranova Baltic OÜ-ga sõlmitud hankelepingu lõppemiseni (31.12.2022) jätkata seirega senises mahus. Pärast hankelepingu lõppemist teeb Tartu Linnavalitsus ettepaneku vähendada seire mahtu ning jätkata vaid pinnavee seirega.

Doranova Baltic OÜ edastas 04.11.2019 e-kirjaga arvamuse eelnõude kohta, millega andis teada, et annab nõusoleku vajadusel seirekohustuse võtmisel. Sissetulev kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 04.11.2019 nr 8-5/19/10539-12.

KeA väljastas 06.11.2019 korraldusega nr 1-3/19/2195 Eesti Keskkonnateenused AS-le jäätmeloa nr L.JÄ/333513, millega ei antud jäätmeloa omajale kohustust seiret teostada. Seire kohustus koos jäätmeloa taotlemisega on Tartu Linnavalitsusel.

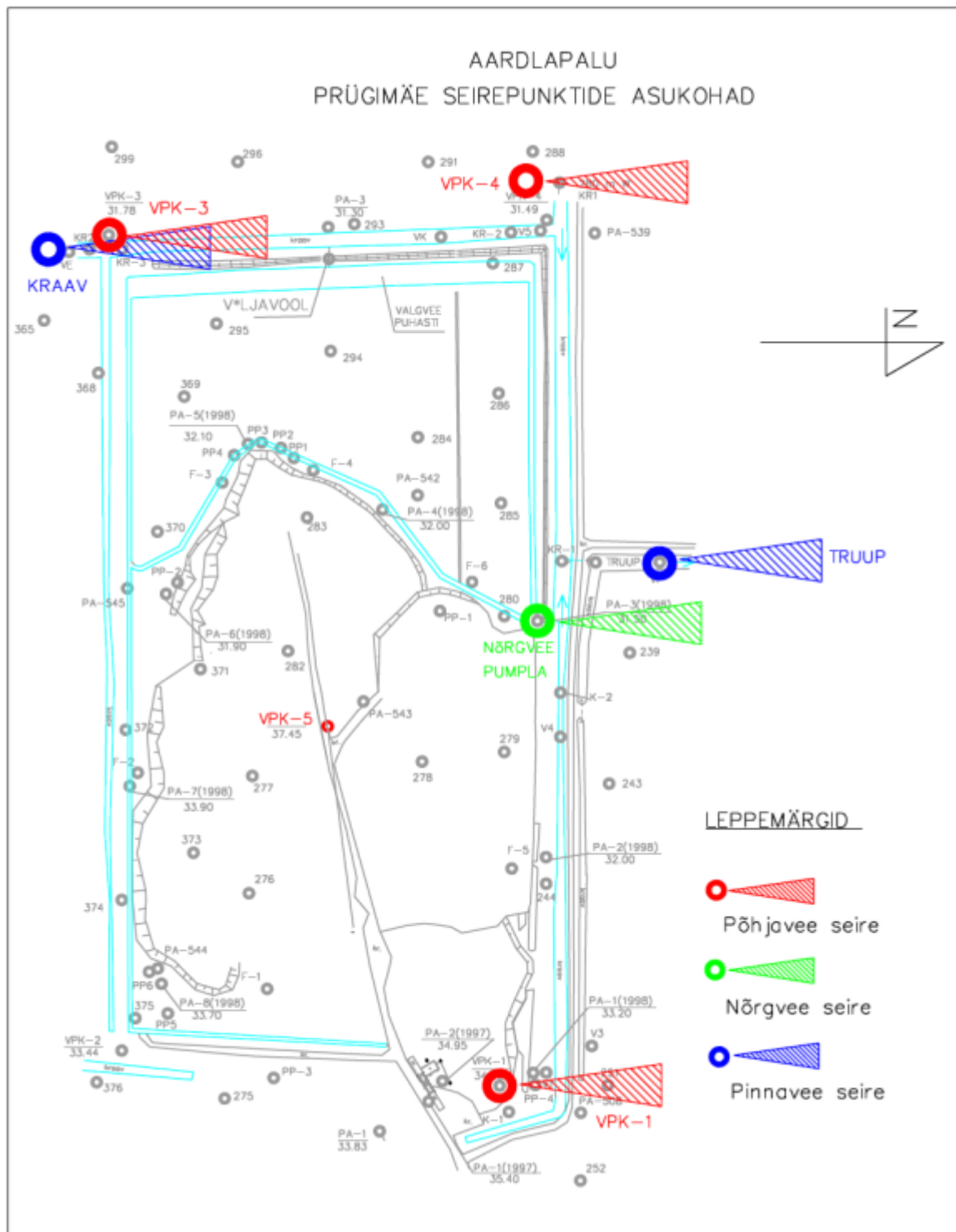
Võttes arvesse eelnevalt välja toodud asjaolusid ja fakte teeb KeA ettepaneku Aardlapalu seire teostamiselt järgmiselt (jäätmeloa vormil välja toodud tabel 3 ja -5 näitel):

TABEL 3. Jäätmekäitlustoimingule esitatavad tehnilised ja keskkonnakaitsenõuded

Tegevuse liigid	Tehnilised nõuded	Keskkonnakaitsenõuded	
		Kirjeldus	Rakendamine
Suletud Aardlapalu prügila seire	Vaatluskaevude amortiseerumisel tuleb vaatluskaevud rekonstrueerida või nõuetekohaselt sulgeda ning rajada uued vaatluskaevud.	Meteoroloogiliste näitajate, pinna- ja põhjavee seire kohustus on loa omajal.	Seirearuanne esitada 1. maiks loa andjale vastavalt loa tabelis 5 toodud ulatuses.
Visuaalne seire	Prügila visuaalne seire seisneb kaetud jäätmelademe ja selle nõlvade ülevaatuses, tuvastamaks võimalikke vajumisi ja pinnaseerosiooni. Tekkinud vajumid ja lohud tuleb täita kattepinnasega.	Seirearuandes välja tuua järelhoolduse tööd, mida prügilas seireperioodil teostati	
Taimestiku niitmine	Korrastatud prügila pinnalt tuleb niita esimese nelja-viie aasta jooksul taimestikku, et tagada tihedama ja püsivama taimkatte teke. Niitmistööde vajadus ilmneb ka siis kui taimestik hakkab prügila pinnalt vee voolamist takistama.	Seirearuandes välja tuua järelhoolduse tööd, mida prügilas seireperioodil teostati	
Kraavituse seisukorra kontroll	Prügila kraavituse (piirde- ja nõlvakraav, jäätmelademe kraav, olemasolev kraav) kontrollimisel kontrollida pinnaseerosiooni esinemist ja settest tekkinud ummistusi kraavides. Vajadusel teostada kraavide ja nõlvade korrastamist.	Seirearuandes välja tuua järelhoolduse tööd, mida prügilas seireperioodil teostati	

TABEL 5. Keskkonnaseirenõuded

Seirenõue	Seirataav näitaja	Seire sagedus
<p>Suletud Aardlapalu prügila - pinnavee seire</p> <p>Mõõtmiskoht (lisatud joonisel 1):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prügila suhtes ülesvoolu (kraavist); 2. prügila suhtes allavoolu (kraavist 10 m allpool truupi) 	<p>Elektrijuhtivus, pH, hõljuvaine, BHT7, KHT, Nüld, Püld, naftasaadused, ühealuselised fenoolid</p>	<p>Pinnavee seiret teostada sagedusega üks kord aastas (II kvartalis) ning andmed esitada 1. maiks exceli tabeli vormingus.</p>
<p>Suletud Aardlapalu prügila- põhjavee seire</p> <p>Mõõtmiskoht:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ühes kohas prügila suhtes ülesvoolu - vaatluspuurkaev VPK-2; 2. kahes kohas prügila suhtes allavoolu - vaatluspuurkaev VPK-3 ja vaatluspuurkaev VPK-4. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. põhjavee tase; 2. elektrijuhtivus, pH, lahustunud hapniku sisaldus, KHT, ammoonium, kloriidid ja sulfaadid. <p>Põhjavees seirataavad näitajad tulenevad keskkonnaministri 01.10.2019 määruse nr 48 „Põhjaveekogumite nimekiri ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning taustataseme määramise põhimõtted“ (edaspidi määrus nr 48) §-st 6</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kui põhjavee tase kõigub rohkem kui 1,0 m võrra, mõõdetakse põhja-vee taset kord kvartalis. 2. Põhjavee seiret teostada sagedusega üks kord aastas (II kvartalis) ning andmed esitada 1. maiks exceli tabeli vormingus.

Joonis 1. Seirepunktid Aardlapalu prügilas vastavalt prügila omaseirekavale (Kobras AS joonise alusel).

KeA teeb ettepaneku Tartu Linnavalitsuse initsiatiivil taotleda jäätmeluba Aardlapalu (suletud ja korrastatud prügila) seire ja järelhoolduse teostamiseks, vastavalt keskkonnaministri 29.04.2004 määruse nr 38 "Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded" (edaspidi *prügilamäärus*) § 3 lg 1 p 2 ja lg 2. Prügilamääruse § 3 lg 1 p 2 sätestab, et prügila käitaja on isik, kes hooldab prügilat pärast prügila lõplikku sulgemist ja vastutab prügila järelhoolduse eest. Sama paragrahvi lg 2 ütleb, et käitajal peab olema käitamiseks jäätmeseaduse § 81 ja 93 kohane jäätmeluba.

Tulenevalt prügilamääruse § 3 lg 1 p 2 ja lg 2 on prügila seire ja järelhoolduse teostamiseks vajalik jäätmeola olemasolu, mille jäätmeseaduse § 76 lg 1 kohaselt annab Keskkonnaamet.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Reet Siilaberg

juhataja

jäätmebüroo

Sama: Doranova Baltic OÜ (mati.fjodorov@doranova.ee)

Tea Pärnik 5695 0192

tea.parnik@keskkonnaamet.ee